

розвитку авіаційної галузі України у контексті глобального конкурентного середовища // Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми економіки та управління на авіаційному транспорті». – К., 2008. – С. 396-399.

4. Новикова М.В., Михальченко І.Г. Організаційно-економічний механізм глобалізаційних процесів в авіаційній галузі. – К., 2008, – Вип. 5 (84). - С. 124-130.

УДК 349.41 (043.2)

Жмур Н. В., к.ю.н.,
Пономаренко А. О., Гуцал І. Ю., студенти,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ЩОДО ПИТАННЯ ОБМЕЖЕННЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЕЛЬНУ ДІЛЯНКУ

Право власності на земельну ділянку здійснюється виключно відповідно до законодавства України. Законодавцем встановлені межі, у яких має здійснюватись право власності. Тому обмеження права власності також є чітко визначені чиним законодавством. Згідно з Конституцією України, використання власності не може завдавати шкоди правам, свободам та гідності громадян, інтересам суспільства, погіршувати екологічну ситуацію і природні якості землі. Тобто право власності на земельну ділянку, з одного боку, здійснюється власником вільно та на його власний розсуд, але з іншого боку, здійснюючи своє право власності на земельну ділянку, власник повинен дотримуватися певних вимог, спрямованих на захист інтересів суспільства. Заборони та обмеження у відносинах права власності на земельну ділянку мають бути встановлені в інтересах усіх та кожного. Відповідно до Земельного кодексу України, чітко визначено, що володіння такими правами на землю, як право власності, право постійного користування, право оренди та право земельного сервітуту у громадян та юридичних осіб не є абсолютним, воно може бути обмеженим.

Відповідно до ст. 110 Земельного кодексу, на використання власником земельної ділянки або її частини може бути встановлено обмеження (обтяження) в обсязі, що передбачений законом або договором.

Допустимість обмежень права власності на земельну ділянку можемо пояснити насамперед соціальною функцією власності. Таким чином, М.П. Кабитов зазначає, що соціальна функція приватної власності полягає в тому, що здійснення власником влади над майном має слугувати інтересам суспільства. Суспільство, яке існує у формі держави, закріплює через механізм правового регулювання публічні інтереси відносно привласненого власником майна та визначає способи їх реалізації. Таким

чином, соціальна функція власності полягає в установленні балансу інтересів власника та суспільства, а її реалізація відбувається шляхом законодавчого закріплення системи способів обмеження влади власника над річчю, його приватних інтересів. Інша ситуація має місце, коли йдеться про обмеження та обтяження, які встановлюються в інтересах приватних осіб (сервітути, іпотека тощо), що не є пов'язаними із реалізацією публічного інтересу [1, с. 44].

Згідно з нормами Земельного кодексу України, існують три основні способи обмеження права власності: за законом, за договором та судом [2]. Набуття права власності на земельну ділянку має цільовий характер, від якого залежить правовий режим, що містить у собі сукупність правил її використання. Тому, законною підставою для обмеження права власності може слугувати використання земельної ділянки не за цільовим призначенням.

Органи державної влади та місцевого самоврядування можуть накладати обмеження прав на земельну ділянку чи частину земельної ділянки встановлюючи заборони на продаж або інше відчуження певним особам протягом певного терміну; заборони на передачу в оренду земельної ділянки; права на переважну купівлю в разі її продажу; умови розпочати і завершити забудову або освоєння земельної ділянки протягом встановлених термінів; заборони на проведення окремих видів діяльності; умови додержання правоохоронних вимог або виконання визначених робіт і т. д. [3]. Даний перелік не є вичерпним.

Відповідно до ст. 111 ЗК встановлено, законом, прийнятими відповідно до нього нормативно-правовими актами, договором, рішенням суду можуть бути встановлені такі обмеження у використанні земель: а) умова розпочати і завершити забудову або освоєння земельної ділянки протягом встановлених строків; б) заборона на провадження окремих видів діяльності; в) заборона на зміну цільового призначення земельної ділянки, ландшафту; г) умова здійснити будівництво, ремонт або утримання дороги, ділянки дороги; г) умова додержання природоохоронних вимог або виконання визначених робіт; д) умови надавати право полювання, вилову риби, збирання дикорослих рослин на своїй земельній ділянці в установлений час і в установленому порядку.

Також, земельним законодавством передбачено обмеження використання земельної ділянки шляхом встановлення земельного сервітуту. Власник або землекористувач може вимагати встановлення таких сервітутів, як право прокладання ліній електропередачі, інших лінійних комунікацій; право прогону худоби по наявному шляху; право проходу, проїзду по наявному шляху і т. д.

Отже, на вище вказані обмеження впливає соціальна функція земельної власності. Дане обмеження не є абсолютним і потребує регулювання з боку державної влади. Обмеження права власності на земельну ділянку пов'язане також з необхідністю використання земельних

ділянок за цільовим призначенням та з додержанням встановлених вимог.

Література

1. Кабытов Н.П. Выкуп земельного участка как основание прекращения права частной собственности: дисс. канд. юрид. наук: 12.00.03 / Н.П. Кабытов. – Самара, 2004. – 214 с.

2. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. (із змінами та доповненнями) за № 2768-III // Офіц. вісн. України. – 2001. – № 46.

3. Паньков З. П., Земельні ресурси [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://geoknigi.com/book_view.php?id=1091

УДК 347.824.4 (043.2)

Козирєва В. П., к.ю.н., доцент,
Маньковський Н. М., студент,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

АВІАЦІЙНЕ СТРАХУВАННЯ

Авіаційне страхування – це загальна назва комплексу майнового, особистого страхування та страхування відповідальності, яка впливає з експлуатації повітряного транспорту і захищає майнові інтереси юридичних та фізичних осіб у разі настання певних подій, визначених договором страхування або законодавством.

Чиказька конвенція (1944 р.) регулює питання діяльності цивільної авіації та страхування повітряних суден (апаратів важче і легше повітря, виключаючи космічні, незалежно від їх конструкції та призначення, призначених для польотів у повітряному просторі, підтримуваних в атмосфері за рахунок взаємодії з повітрям і/або тяги двигунів).

Умови авіаційного страхування склалися з урахуванням досвіду страхування суден і вантажів, тому при страхуванні великих авіаційних ризиків використовуються загальні фінансові кошти, забезпечують можливість страхової виплати, а також універсальні й спеціалізовані страхові організації андеррайтерів, об'єднаних в синдикати.

Специфіка авіаційного страхування виявляється в катастрофічній природі ризику. Воно зберігає свою ризикову природу, незбалансованість і збитковість для багатьох страховиків.

Основними страхувальниками повітряних суден в даний час є комерційні авіаперевізники та експлуатанти, що займаються багатьма видами повітряних робіт, оператори повітряних таксі, аероклуби, авіазаводи, різні організації, фірми, що займаються продажем і перепродажем авіатехніки, лізингові компанії, а також приватні власники повітряних суден.

Крім того, свої повітряні судна страхують промислові та комерційні компанії, що мають власні авіатранспортні служби для перевезення